

Catechese in de pastorale eenheid

TER INLEIDING

1. Deze tekst dient gelezen te worden naast de beleidsnota 'Op weg naar pastorale eenheden in het bisdom Hasselt' (2015) en de oriëntatietekst van de Belgische bisschoppen 'De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing' (2013 Licap).
2. We zijn als christenen geroepen tot evangeliseren (Mt 28,19-20). Jezus heeft gebeden opdat allen één zouden zijn (Joh. 17). Opdat allen één zouden zijn en opdat ons evangeliseren kracht mag hebben, is het nodig dat we ons geloof verdiepen en versterken.

Catechese heeft als doel het geloof te verdiepen, te vormen, te versterken. Catechese maakt deel uit van de ruimere opdracht van de Kerk tot evangelisatie. Catechese wil mensen en God dichter bij elkaar brengen. Catechese gebeurt in context van verkondiging, liturgie en diaconie.

3. Wat volgt geeft geen exclusieve nieuwe visie voor catechese weer maar maakt deel uit van ontwikkelingen die zich in heel het Vlaamse kerklandschap voordoen. We hebben als volk Gods onderweg een zending: Christus tegenwoordig stellen in onze omgeving. In ons bisdom willen naar het voorbeeld van Maria, aangesproken en bewogen door het Woord van God, beschenen door het licht van de Heer, dit licht van de Heer uit te stralen naar de wereld. Hiervoor werken we aan een warme gemeenschap waar we anders en toch één, dienstbaar voor elkaar en de wereld, de levende Heer in ons midden toelaten. Een gemeenschap waar het Woord en de sacramenten bron zijn van het leven met Jezus Christus en motor van onze missionaire zending (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt; nr. 3-9).
4. **Deze tekst richt zich tot alle catechisten** begaan met zowel sacramentencatechese, jongerenwerking als volwassenencatechese **maar eveneens tot allen die vandaag in het federatieteam zitten en morgen misschien in het team van de pastorale eenheid of in een of andere overleggroep binnen de pastorale eenheid.** De tekst wil de lezer thuisbrengen in de evolutie in het kerklandschap van bisdom Hasselt vandaag en op weg zetten om ook binnen catechesewerking stappen te zetten naar de pastorale eenheid. Catechese is echter geen vrijstaand gebeuren in de Kerk. Catechese is nauw verbonden met zowel liturgie als diaconie. Catechisten werken in samenspraak met andere dragers in de parochie.

EEN VERANDERENDE TIJD

5. In een christelijke samenleving dachten we bij het woord catechese vooral aan kinderen die voorbereid werden op hun eerste communie of vormsel. Ze waren vanuit het dagdagelijkse leven vertrouwd met geloof en kerk. In de periode voorafgaand aan het ontvangen van een sacrament werden ze uitgenodigd om zich, gedurende een relatief korte periode, intens voor te bereiden op het sacrament. Deze voorbereiding bestond vooral uit lessen waarin het geloof, het evangelie, de levenswijze van een christen, de opbouw van liturgie centraal stonden. Liturgie werd gevierd in het weekend. Diaconie was in de samenleving ingebed.
 6. In een seculiere samenleving is de spiegel van de samenleving voor christenen vager. Het christelijk geloof, de christelijke levenswijze zijn minder zichtbaar aanwezig. Mede door de veranderende mogelijkheden op sociaal en cultureel vlak wordt het christelijk geloof minder gepraktiseerd. Het geloof is er vaak nog wel in het hart van de mensen, maar het laat zich veel minder zien. Geloofsoverdracht gebeurt vooral door ervaringen te delen. De jongere generatie krijgt vandaag veel minder kansen om die ervaringen op te doen (cf. 'De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing' p. 6-10).
 7. **Kinderen en jongeren, maar ook veel volwassenen, hebben vandaag vooral nood aan goede ervaringen en eerste verkondiging.** Het geloof moet eerst gewekt worden vooraleer we het kunnen verdiepen. Geloofsinitiatie vraagt 'onderdompeling', mogen meedoen met mensen die hun christen-zijn leven, voor-leven. 'Catechese' vraagt een nieuwe invulling. Lessen zijn maar zinvol als ze begeleid worden door ervaringen. Geloof wordt niet meer automatisch gevoed en onderhouden. Er is nood aan geloofsvorming voor kinderen, maar ook voor jongeren en volwassenen. Het automatisme valt weg. Geloven is niet vanzelfsprekend maar een keuze, elke dag opnieuw (cf. 'De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing' p. 21).
- * *Catechese vandaag vraagt onderdompeling in het leven van een geloofsgemeenschap. Hoe helpen we mensen in onze geloofsgemeenschap om zich meer bewust te worden van onze gedeelde verantwoordelijkheid om missionair te zijn?*

VAN ARMOEDE NAAR RIJKDOM

8. Geloofsgemeenschappen worden kleiner en ouder. Het ontdekken van geloof en roeping, en erop durven ingaan, wordt voor de jongere generatie minder evident. Een

nieuwe aanpak van parochie en pastoraal is nodig, niet enkel om kwantitatieve redenen maar ook om kwalitatieve redenen. Als christen hebben we meer dan ooit nood aan deugddoende ontmoetingen, inspiratieplekken waar we met anderen ons geloof kunnen delen, verdiepen, vieren. We kunnen niet meer overal alles aanbieden. We kunnen niet meer in elke gemeenschap voldoende vrijwilligers garanderen die instaan voor vieringen, catechese, diaconie en praktische ondersteuning. We kunnen niet meer in elke gemeenschap een groep jongeren samenbrengen die samen hun geloof willen beleven en verdiepen op jeugdige wijze (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt, nr. 10). Sommige parochies zijn misschien klein maar niettemin vitaal en toekomstgericht. Andere parochies maken een periode van grote armoede door. Toch leven ook daar christenen die nood hebben aan catechese, goede liturgie, ondersteuning. Waar men nog veel vrijwilligers telt lijkt de nood klein om met anderen samen te werken, maar als Kerk zijn we verbonden met elkaar in grotere verbanden. **De rijkdom van de een en de armoede van de ander nodigt uit tot solidariteit.** Het geeft kansen om te groeien in christen-zijn. Solidariteit, verbondenheid en diaconie zijn krachtige uitdrukkingvormen van ons christen-zijn. De nieuwe samenwerking geeft kansen om nieuwe frisse en authentieke initiatieven te laten opbloeien. (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt, nr. 12)

Hoe kunnen we samen in een groter verband kerk vormen opdat het evangelie voor zoveel mogelijk mensen waar mag worden? Het Rijk van God kan zich niet beperken tot één parochie.

- * *Waar in zien we armoede bij onszelf of bij anderen?*
- * *Waar zijn wij sterk als gemeenschap?*
- * *Zien we voldoende de meerwaarde van samenwerken of houden we vast aan onze kleine besloten werking. Kiezen we voor een solidair perspectief?*
- * *Waarvoor zouden we van elkaar graag meer ondersteuning krijgen?*

STAP VOOR STAP NAAR PASTORALE EENHEDEN

9. Parochies gingen in de voorbije decennia samenwerken in federaties. Iedere parochie had zijn werking, zijn autonomie en voor wat men zelf niet kon, klopte men aan bij het grotere geheel, de federatie. De federatie kreeg vorm van onderuit. In praktijk betekende dit, dat kleine parochies die niet langer zelf konden instaan voor bepaalde domeinen van de pastoraal, meededen met grotere parochies om te vieren, om catechese aan te bieden. Vaak ging dat ten koste van hun eigenheid. Een verhaal van achterlaten en aansluiten bij.
10. Vandaag kiest ons bisdom voor een volgende stap in het samenwerken. Federaties worden uitgenodigd om te evolueren naar pastorale eenheden. Niet zomaar een

andere naam maar een andere manier van denken. We vertrekken niet van kleine kernen die bij gebrek aansluiten bij grotere kernen, maar we vormen één nieuwe parochie, een 'pastorale eenheid'. **We bouwen aan een pastoraal van en voor iedereen.** Niemand moet met anderen 'meedoen'. We doen het gewoon samen op 'onze' nieuwe manier. Er wordt vanuit het grote geheel gedacht en georganiseerd. Iedereen mag er meedenken, meedoen. Ook voor de geloofsgemeenschap die de zondagskerk op haar grondgebied heeft is de aanpak nieuw. De taken die erbij horen worden (her)verdeeld. Tegelijk kunnen in de verschillende geloofskernen waardevolle (eigen) initiatieven blijven bestaan met openheid voor alle gelovigen uit de pastorale eenheid (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt, nr. 15,16,17).

- * *Welke kansen zien we in deze nieuwe aanpak?*
- * *Waar worstelen we nog mee?*

11. Het samen vieren op zondag is voor christenen het hoogtepunt van de week. Er wordt een zondagskerk gekozen waar men wekelijks op een vast en gunstig uur als gemeenschap samen wil vieren. Dit vraagt dat we **inzetten op de verzamelbeweging** (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt, nr. 19). Deze verzamelbeweging is een proces dat zich afspeelt op meerdere terreinen: liturgie, diaconie, catechese, maar ook relationeel. Dit proces verloopt niet in één stap. Aanvankelijk zullen er naast de zondagskerk van de pastorale eenheid in één of meer andere kerken van de pastorale eenheid in de mate van het mogelijke (en noodzakelijke) andere eucharistievieringen op zaterdag en/of zondag plaatsvinden (Op weg naar pastorale eenheden in bisdom Hasselt, nr. 20).
12. Dat mag geen reden zijn om de vernieuwingen op de lange baan te schuiven. Het is **goed om op langere termijn te denken**. Door het verminderend aantal voorgangers (en gelovigen) wordt het moeilijker om in elke kerk op zondag een eucharistieviering te voorzien. In het belang van de jongsten onder ons en de komende generaties zullen we ons meer en meer moeten verzamelen en verplaatsen om samen te vieren. Een proces van loslaten en rouwen maar ook van nieuw leven ontdekken en vreugde.
13. Gesteund door goede ervaringen moeten we leren proeven van de rijkdom van het samen vieren met velen. We zijn allemaal samen Kerk, allemaal kinderen van dezelfde Vader met dezelfde droom voor Gods Rijk hier op aarde.
14. Hoe maken we de overgang vanuit liturgie in meerdere kerken naar liturgie in één zondagskerk, waar iedereen zich thuis voelt? Dit heeft gevolgen voor groepen als zangkoor, kerkversiering, lectoren, catechese... De kunst is met een wit blad beginnen en allemaal samen nadenken over: 'Wat willen wij als nieuwe gemeenschap

bereiken?', 'Hoe gaan we dat samen doen?', 'Welke mensen hebben we om dit mee te realiseren?' Dit geldt voor liturgie, catechese en diaconie.

15. Initiatie in het geloof gebeurt in de geloofsgemeenschap, in het gezin en in de school. **De plaats waar we zondag vieren is vanzelf ook de plaats waar initiatie best gebeurt, waar sacramenten worden toegediend.** Dit betekent niet dat alle catechese ook daar moet gebeuren of dezelfde moet zijn maar het vraagt wel dat we catecheseprogramma's op elkaar afstemmen en meer samenwerken. Op elkaar afstemmen en leren samenwerken gebeurt in een proces dat geleidelijk verloopt. Op sommige plaatsen is er al een verregaande samenwerking of zelfs eenheidswerking. Op andere plaatsen staat men daar nog heel ver vandaan.

- * *Jonge mensen zijn vaak minder gebonden aan één plaats. Voor hen primeert kwaliteit boven lokaliteit. Hoe kunnen we dat benutten in onze werking?*
- * *Hoe kunnen we ook de minder jonge generaties daarin meenemen?*

EENHEID IN VERSCEIDENHEID, STAPSGEWIJS OP WEG IN SACRAMENTENCATECHESE

STAP 1: CATECHISTEN ONTMOETEN ELKAAR

16. In een eerste stap is het goed **elkaar te leren kennen**, ontmoetingen met catechisten organiseren. Deze ontmoetingen hebben niet tot doel onmiddellijk tot intens samenwerken te komen, maar vooral elkaar en elkaars werking te leren kennen.

- Wie is er allemaal begaan met catechese in onze (toekomstige) pastorale eenheid?
- Kennen we elkaar?
- Wat weten we van elkaars werking?
- Waar zijn we sterk in?
- Waar voelen we noden?
- Hoe is de band met onze parochie?

17. Als catechisten zijn we geen uitvoerders van een geïsoleerd privé-project voor mensen die graag met jongeren werken. We maken deel uit van een gemeenschap die geloofsverkondiging als opdracht heeft. Catechisten zijn namens deze gemeenschap gevraagd om deze opdracht mee vorm te geven. Het is dan ook goed om goede banden te smeden tussen de verschillende werkgroepen en teams in de pastorale eenheid en elkaar te ondersteunen waar mogelijk.

Tips voor ontmoetingen:

- Waarom niet een barbecue of etentje organiseren na de periode van eerste communies en vormsel voor alle catechisten? Een informele ontmoeting waar

catechisten elkaar leren kennen en uitwisselen over hun manier van werken. Bijna zeker kom je op die wijze snel tot de vaststelling dat er heel wat gemeen is; dezelfde bekommernis, dezelfde zorgen. Ideeën en ervaringen worden uitgewisseld en gedeeld. Vaak groeit uit een dergelijke ontmoeting vanzelf het verlangen om een keer 'iets' samen te doen.

- Samen iets doen kan betekenen als catechisten onder elkaar iets organiseren; een uitstap, samen een film bekijken,...

* *Zijn er in onze federatie reeds ontmoetingen tussen catechisten om de eenheid van de sacramentenpastoraal te bewerken, versterken? Wie neemt daaraan deel? Hoe kunnen we ook anderen op een positieve manier meer betrekken?*

STAP 2: CATECHISTEN WERKEN SAMEN

18. In een tweede stap kan men uitkijken naar één gezamenlijke activiteit met kinderen, jongeren of gezinnen erbij. In het geval van huwelijksvoorbereiding een gezamenlijk initiatief.

- Een grootse startdag voor alle kinderen van eerste communie of kandidaatvormelingen van de pastorale eenheid.
- Een gezamenlijke pelgrimswandeling met jongeren of gezinnen.
- Een gezamenlijke ouderavond.
- Een geloofsavond of vormingsavond.
- Een lezing,...
- Een gezinsdag of vormingsavond voor alle gezinnen.
- ...

19. Het ijs is gebroken. Samenwerken vraagt een andere aanpak. Het betekent eigen gewoontes loslaten en evalueren. **Het kan zeer verrijkend werken voor de doelgroep maar ook voor de catechisten zelf.** We ontdekken een nieuwe vreugde. We herontdekken het evangelie. Niet alleen niet-geëngageerde christenen moeten keuzes maken en hun geloof vormen. Ook doorwinterde parochiewerkers, catechisten hebben nood aan herbronning, aan vorming, aan opfrissing. Samenwerken is niet méér werken, maar werk delen, lasten en vreugdes delen. Het biedt kansen om talenten meer gericht in te zetten. Niet alles hoeft in een keer veranderen, maar voor we grotere veranderingen doorvoeren, moeten we wel samen nadenken over de weg die we willen gaan en een horizon tekenen.

* *Welke goede ervaringen hebben we reeds met samenwerken?*

* *Als catechisten kunnen we een belangrijke rol spelen in het tot stand komen van het nieuwe wij' in de ruimere gemeenschap. We bereiken veel mensen. Onze motivatie tot*

*samenwerken kan anderen (ouders, gelovigen, jongeren,...) inspireren en uitdagen.
Waar zien we kansen?*

STAP 3: SAMENWERKING VERSTERKEN EN UITBOUWEN

20. Gaandeweg (de derde stap) kan de **samenwerking groeien en sterker worden**. Catechese blijft mensen nodig hebben, maar plaatselijke noden kunnen gemakkelijker ingevuld, verholpen worden als er een bredere samenwerking is. Deze samenwerking kan in verschillende pastorale eenheden op een verschillende manier vorm krijgen.

Een samenwerkingsverband in de catechese zal uiteindelijk leiden tot een min of meer gelijk aanbod van catechese.

- Dit catechese aanbod kan geboden worden in verschillende parochies
- of in één parochie waar allen verzamelen.
- Als daar mogelijkheden voor zijn, kan men kiezen om één inhoudelijk aanbod te doen op meerdere plaatsen op verschillende tijdstippen. Kinderen, jongeren en ouders kiezen waar het hen best uitkomt. De werking kan flexibeler.
- We vormen meer en meer één gemeenschap die op meerdere plaatsen woont en werkt en op zondag samenkomt om elkaar te ontmoeten en om samen te vieren.

** Catechese gebeurt doorheen liturgie, diaconie en verkondiging. Waar staan we sterk? Waar kunnen we eerste stappen zetten voor samenwerking?*

STAPSGEWIJS OP WEG NAAR CATECHESE VOOR IEDEREEN

21. Eerder werd reeds gezegd dat ook jongeren en volwassenen vandaag nood hebben aan catechese om hun geloof te verdiepen, te voeden, te stimuleren. Als dragers zijn we ons hiervan bewust. We voelen de armoede aan ervaring, woorden en kennis omtrent geloofszaken bij mensen in onze omgeving. Zelfs wekelijkse kerkgangers, dragers van diaconale initiatieven, leden van zangkoren en catechisten zijn vaak zeer stamelend of zwijgzaam als geloof ter sprake komt. Velen durven niet getuigen van de diepe hunker die in hen leeft, evenmin van de grote vreugde die het geloof in Christus hen geeft. Samenkomen rond het woord van de Heer, bijwonen van conferenties, ervaringen delen, samen bidden,... kunnen ons helpen om **tot een verdieping en betere verwoording van ons geloof te komen**.

JONGERENPASTORAAL

22. Plaatselijk is het niet evident om een werking voor jongeren op te zetten. Zelfs de pastorale eenheid kan te klein zijn maar **een nieuw begin biedt nieuwe kansen om**

ook jongeren bij onze kerk te betrekken. IJD (Interdiocesane Jeugddienst) zet verschillende initiatieven op om jongeren samen te brengen en hun geloof te vormen en beleven en biedt hierin ondersteuning ter plaatse.

- * *Hoe kunnen we in onze geloofsgemeenschappen jongeren die openstaan voor een gelovige jongerenwerking aanspreken en uitnodigen om mee te werken?*
- * *Hoe kunnen we binnen sacramentencatechese jongeren kansen bieden om kennis te maken met jongerenwerking in eigen pastorale eenheid of op diocesaan vlak?*
- * *Zijn we voldoende geïnformeerd over gelovige initiatieven voor jongeren?*
- * *Hoe kunnen we onze verantwoordelijkheid als wegwijzer opnemen en jongeren doorverwijzen naar bestaande initiatieven in eigen pastorale eenheid of elders?*

VOLWASSENEN CATECHESE

23. Volwassenencatechese is catechese die zich richt tot alle volwassenen die ervoor openstaan. We zijn geen leerlingen en missionarissen maar allen leerling-missionarissen zegt onze paus (De vreugde van het evangelie, nr. 120). Het is goed als we kansen creëren waar mensen elkaar kunnen ontmoeten om hun geloof te voeden of op te frissen. In afzonderlijke geloofsgemeenschappen is er vaak wel voldoende nood, maar er zijn niet voldoende mensen die er effectief de stap toe zetten. Angst en drukke agenda's werken niet in ons voordeel. Het organiseren van volwassenencatechese wordt dan een hele klus voor een kleine groep. Reeds in federatieverbanden ontdekten mensen dat samenwerken hier goede resultaten geeft. Ook in de pastorale eenheid zullen we moeten nadenken over het aanbieden en organiseren van volwassenencatechese. (De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing. Licap 2013)

24. Het idee van geloofsverdieping voor volwassenen is nog steeds niet echt ingeburgerd. Organiseren alleen zal niet volstaan. We zullen ook telkens heel gericht mensen moeten aanspreken en aanmoedigen om hun geloof nieuwe vitamines te geven. **Een goed aanbod geloofsverdieping voor volwassenen is noodzakelijk om onze kerk de nodige levenskracht voor de toekomst te geven.** Het aanbod zal dit doel nastreven maar mogelijk moeten we geduld hebben en zijn er meerdere stappen nodig op weg naar dat doel. Het is belangrijk dat we mensen aanspreken daar waar zij leven, met thema's die hen bezig houden. Misschien is dat niet onmiddellijk te combineren met Bijbelles en theologie. Misschien moeten we gaandeweg raakvlakken aanwijzen waar het geloofsverhaal, de Bijbel, de kerkelijke leer ons leven raakt. Gaandeweg met veel respect en geduld met meer aandacht voor kwaliteit dan kwantiteit.

- * *Kennen we de verschillende groepen in onze pastorale eenheid die met een of andere vorm van volwassencatechese bezig zijn (bijbelgroepen, WeGgroepen, nieuwe bewegingen,...)? Hoe kunnen we ook daar komen tot onderlinge ontmoetingen en samenwerking?*
- * *Hoe kunnen we volwassencatechese mee opnemen als kernopdracht van de pastorale eenheid?*
- * *In hoeverre laten we ouders van vormelingen en eerste communicanten kenni maken met bestaande initiatieven voor volwassenencatechese?*

COÖRDINATIE VAN DE CATECHESE IN DE PASTORALE EENHEID

25. Binnen de pastorale eenheid zal een team het dienstwerk van de pastorale leiding opnemen (team van de pastorale eenheid). Een team met de pastores en met vrijwilligers die niet één deelgemeenschap vertegenwoordigen maar het geheel (Op weg naar pastorale eenheden, nr. 25). Het team zal zich laten bijstaan door overleggroepen die verantwoordelijkheden opnemen in verschillende domeinen in samenspraak met het team van de pastorale eenheid. Een van die groepen zal de catechese coördineren en sturen.

- De coördinerende groep catechese denkt na over de invulling van catechese in de pastorale eenheid; de sacramentencatechese en de volwassenencatechese.
- Zij waken over de eenheid onder de verschillende vormen van catechese (doopsel, eerste communie, vormsel, huwelijksvoorbereiding, volwassenen-catechese); ze maken de eenheid.
- Ze informeren en ondersteunen.
- Ze volgen op wat diocesaan aangeboden wordt en nodigen mensen uit tot deelname of geven info door.
- Ze ondersteunen initiatieven als ouderavonden, gezinssamenkomsten,...
- Ze ondersteunen de werking van de catechisten door ontmoetingen mogelijk te maken, werkvergaderingen maar ook meer informeel, team-versterkend werken; vorming, uitstappen, etentjes,...
- De leden van deze coördinerende groep mogen, maar hoeven niet allen zelf catechisten zijn. Het moeten wel mensen met visie zijn en empathie voor de hedendaagse mens op zoek naar God. Een goed contact met catechisten, zowel voor kinder- als volwassencatechese, is noodzakelijk.

26. Bedoeling is om tot een eenheidspastoraal te komen. Opgroeien in geloof en **doorgroeien in geloof is één proces dat een leven lang doorloopt**. We moeten zoeken naar wegen om er ook één traject van te maken i.p.v. drie of vier korte impulsen. (De sacramenten van de initiatie bij kinderen en jongeren vandaag.

Oriëntaties voor een missionaire catechese p. 24 -25). Toch zal er in de praktijk een overleggroep blijven bestaan voor elk sacrament. Een coördinerende groep zal over de eenheid in de verschillende overleggroepen waken. Goede communicatie is hierbij zeer belangrijk.

27. Vanuit het team van de pastorale eenheid is iemand verantwoordelijk voor catechese. Deze vertegenwoordiger mag een pastor zijn en/of een vrijwilliger.
28. Het is goed als taken opgenomen worden voor een afgesproken termijn. Dit maakt het engagement enerzijds aantrekkelijker en houdt de werking fris. Mensen houden vandaag van afgelijnde en duidelijke opdrachten. De tijd dat iemand 30 jaar lang trekker was, ligt achter ons. De tijd dat een vrijwilliger in alle werkgroepen van de parochie actief was eveneens. Ook voor het overleg zelf is het goed als er af en toe nieuwe wind waait, als nieuwe ideeën kansen krijgen.
- * *Welke catechesegroepen kennen wij vandaag in onze federatie? Kennen de mensen die in deze groepen actief zijn elkaar en elkaars werking? Hoe zouden we deze groepen kunnen samenbrengen?*
 - * *Hoe kunnen we samenwerken aan een beeld van één boeiend levenslang project van groeien en verdiepen in geloof?*
 - * *Welke ondersteuning hebben catechisten nodig om hun taak haalbaar te maken en efficiënt te kunnen uitvoeren?*

TOT SLOT

29. We zijn als christenen geroepen tot evangeliseren. 'Ga, en maak alle volkeren tot leerling; doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest, en leer hun alles onderhouden wat Ik jullie geboden heb. Weet wel, Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.' (Mt. 28,19-20) Catechese als onderdeel van deze evangelisatie is nodig voor jong en oud, aangepast aan mensen van deze tijd in onze cultuur. Wie het evangelie ernstig neemt en mee droomt van de realisatie van Gods Rijk in ons midden zoekt samen met anderen naar wegen en mogelijkheden om dat mogelijk te maken.
30. Als we door de eigenheden van deze tijd uitgedaagd worden om parochie en pastoraal anders te organiseren dan moeten ook catechisten hierin meestappen. Samen rond de tafel zitten, dromen en visioenen delen. Overleg en samenwerken is geen opdracht voor de verre toekomst maar een taak die we best zo snel mogelijk aanvaarden. Vandaag hebben we nog de tijd om er samen op een rustige en vrije manier over na te denken. Toch zien we dat veranderingen zich steeds sneller

aandienen. Als we wachten tot de problemen zich stellen en een snelle oplossing vereist is, lopen we het risico waardevolle kansen te missen en zeer snel aan zeer ingrijpende veranderingen te moeten wennen.

Laten we oog hebben voor de tekenen van deze tijd en de uitdagingen met frisse moed, geïnspireerd door de heilige Geest aanpakken.

Ria Thaens

Bisschoppelijk gedelegeerde voor catechese

Karel D’Huys

Vicariss generaal voor de parochies